

Naše zn. Příloha 1 k č.j. 24529/2020-SŽ-GŘ-O30
Listů/příloh 12/0

Vyřizuje Ing. Eva Krylová
Telefon +420 927 241 481
Mobil +420 702 233 989
E-mail krylova@szdc.cz

Datum: 16. 04. 2020

Kategorizace objektů a prostor z hlediska fyzické ochrany

Předkládá:

Ing. Eva Krylová

SCHVALUJI - ~~NESCHVALUJI~~

Dne: 16. 04. 2020

Ing. Mgr. Vladimír Abraham, MBA
ředitel odboru bezpečnosti a krizového řízení

OBSAH

Zkratky a značky	3
Seznam tabulek	3
Seznam obrázků.....	3
Rejstřík pojmu	4
1 Základní ustanovení	5
1.1 Východiska.....	5
1.2 Cíl a účel.....	5
1.3 Rozsah působnosti	5
2 Bezpečnostní kategorie objektů SŽ a třídy bezečnostních zón v objektu	6
2.1 Bezpečnostní kategorie objektů	6
2.2 Třídy bezpečnostních zón v objektu	9
2.3 Matice dislokace bezpečnostních zón v kategorizovaných objektech.....	11
3 Závěrečná ustanovení	12
3.1 Odpovědnosti	12
3.2 Termíny	12
Související dokumenty	12

ZKRATKY A ZNAČKY

Níže uvedený seznam obsahuje zkratky a značky použité v tomto dokumentu. V seznamu se neuvádějí legislativní zkratky, zkratky a značky obecně známé, zavedené právními předpisy, uvedené v obrázcích, příkladech nebo tabulkách.

BZ	bezpečnostní zóna
KI	kritická infrastruktura
KII	kritická informační infrastruktura
O30	Odbor bezpečnosti a krizového řízení
OJ	organizační jednotka
SŽ	Správa železnic, státní organizace
ŽDC	železniční dopravní cesta

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 -	Bezpečnostní kategorie objektů.....	6
Tabulka 2 -	Třídy bezpečnostních zón	10
Tabulka 3 -	Matice možností dislokace bezpečnostních zón v kategorizovaných objektech	11

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1	Příklad kategorizace celého uzavřeného areálu.....	9
Obrázek 2	Rozdílná kategorizace objektů – samostatných budov	9

REJSTŘÍK POJMŮ

Bezpečnostní správce objektu

zaměstnanec pověřený příslušným vedoucím zaměstnancem organizačního útvaru SŽ odpovědný za fyzickou ochranu aktiv 5

Bezpečnostní zóna

stavebně vymezená část kategorizovaného objektu, v níž jsou dislokovaná chráněná aktiva. Bezpečnostní zónou jsou tak vymezeny významné části objektu vyžadující vyšší úroveň fyzické ochrany..... 9

Gestorský útvar

organizační útvar, který je v oblasti své působnosti odpovědný za metodické řízení konkrétní činnosti (viz předpis SŽ N1)..... 5

Jiná osoba

viz definice v čl. 7 předpisu SŽ N1 5

1 ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

1.1 Východiska

Tento dokument definuje postup kategorizace objektů a prostor v rámci objektů Správy železnic, státní organizace (dále jednotlivě jen „SŽ“ a „Organizace“) jako dílčí krok zajišťování fyzické ochrany objektů SŽ v souladu s interní dokumentací SŽ.

Parametry pro bezpečnostní kategorizaci objektu vychází z předpisu SŽ SM 122 Kategorizace železničních stanic a zastávek podle UIC CODE 180 a jsou doplněné o aspekty s rizikovým faktorem z hlediska fyzické ochrany.

Gestorským útvarem v oblasti fyzické ochrany, včetně kategorizace objektů a vnitřních objektových prostor, je v souladu s předpisem SŽ R6 Odbor bezpečnosti a krizového řízení.

1.2 Cíl a účel

Cílem je definovat jednotný postup pro začlenění každého jednotlivého objektu do příslušné bezpečnostní kategorie. Bezpečnostní kategorie objektu následně slouží k definování minimální úrovně opatření fyzické ochrany v souladu se Standardem fyzické ochrany objektů Správy železnic, státní organizace.

Účelem této Kategorizace je poskytnout správcům objektů/bezpečnostním správcům objektu a jiným osobám jednoznačné instrukce (návod) pro provedení kategorizace příslušného objektu na základě stanovených a hodnocených parametrů objektu v jednotlivých skupinách chráněných aktiv.

Na základě této Kategorizace vydává gestorský útvar Příručku k vyplnění formuláře Kategorizace objektů a prostor z hlediska fyzické ochrany. Součástí tohoto dokumentu je elektronický nástroj pro kategorizaci objektů – Formulář.

1.3 Rozsah působnosti

Kategorizace se týká všech objektů a prostor využívaných k činnostem SŽ, tj.:

- a) objektů ve vlastnictví SŽ a to i v případech, že je celý objekt pronajímán jiné osobě;
- b) objektů, v nichž jsou dislokovány pracoviště SŽ na základě nájemní smlouvy.

V případě pracovišť SŽ, které jsou dislokovány v nájemních prostorách, je Postup Kategorizace závazný pro prostory využívané k činnostem SŽ.

2 BEZPEČNOSTNÍ KATEGORIE OBJEKTŮ SŽ A TŘÍDY BEPEČNOSTNÍCH ZÓN V OBJEKTU

Každý objekt a v něm dislokovaný prostor (zóna) chráněného objektu SŽ má svůj význam pro zajištění provozování železniční dopravní cesty ve veřejném zájmu a plnění funkcí vlastníka a provozovatele dráhy podle zákona č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů. Jejich význam dosahuje rozdílné úrovně v tomto systému a výši významu musí odpovídат i úroveň opatření fyzické ochrany.

V této souvislosti a s ohledem na rozdílná specifika aplikace fyzické ochrany pro objekty jako celky a pro specifické vnitřní chráněné prostory, jsou definovány dvě samostatné kategorizace:

- c) bezpečnostní kategorizace objektů;
- d) specifikace bezpečnostních zón.

Základním předpokladem pro zavedení účinného systému fyzické ochrany a jeho jednotnosti je stanovení bezpečnostních kategorií objektů a v něm dislokovaných bezpečnostních zón podle významu chráněného zájmu (aktiva).

Jednotnost základní úrovně a rozsahu fyzické ochrany objektů je pak dosažena minimálním standardem fyzické ochrany, který je předmětem dokumentu s názvem „Standard fyzické ochrany objektů Správy železnic, státní organizace“.

2.1 Bezpečnostní kategorie objektů

Podle specifikovaného významu jednotlivých objektů uvedených v tabulce 1 jsou objekty SŽ rozděleny do pěti bezpečnostních kategorií – sestupně podle významu označené římskými čísly I až V.

Tabulka 1 - Bezpečnostní kategorie objektů

Kategorie objektu	Obecná charakteristika objektů	Příklad
I	<p>Prvek kritické infrastruktury nebo objekt s kritickým významem pro funkčnost ŽDC.</p> <p>Objekt nenahraditelný, nebo obtížně nahraditelný. V případě vyřazení objektu dojde ke kritickému dopadu na fungování ŽDC a provozní bezpečnost.</p> <p>Objekt má kritický význam pro fungování a řízení provozu, k ovládání zabezpečení provozu, k řízení dodávky elektrické energie s působností přesahující oblast.</p>	<ul style="list-style-type: none">- CDP Praha- CDP Přerov- Energetický dispečink- Datová centra- Všechny objekty, ve kterých jsou provozovány IS či KS, které jsou součástí KII (primárních aktiv), tj. místo jejich instalace.- Všechny objekty, ve kterých jsou uložena data vytvářená a zpracovávaná IS či KS, které jsou součástí KII.

Kategorie objektu	Obecná charakteristika objektů	Příklad
II	<p>Objekt se zásadním významem pro prvek kritické infrastruktury a funkčnost ŽDC.</p> <p>Objekt obtížně nahraditelný pro zajištění funkčnosti koridorových tratí.</p> <p>Poškození či vyřazení má závažný dopad na funkčnost oblastního charakteru.</p> <p>V případě vyřazení některého z objektů dojde k závažným komplikacím v organizaci provozování dráhy a drážní dopravy oblastního charakteru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uzlové výpravní budovy na koridorových tratích. - Transformátorovny vvn/vn na koridorových tratích. - Rozvodny elektrické energie na koridorových tratích. - Stavědla na koridorových tratích. - Rozvodny zabezpečovacího a sdělovacího zařízení na koridorových tratích. - Pracoviště krizového štábů podle zákona č. 240/2000 Sb. - Pozn.: zároveň se může jednat o objekty, ve kterých umístěny serverovny a technologické místnosti, kde jsou provozována podpůrná aktiva IS či KS, které jsou součástí KII či jsou zde používány. Pracoviště krizového štábů podle zákona č. 240/2000 Sb. <p>Pozn.: zároveň se může jednat o objekty, ve kterých jsou umístěny serverovny a technologické místnosti, kde jsou provozována podpůrná aktiva IS či KS, které jsou součástí KII či jsou zde používány.</p>
III	<p>Objekt s důležitým významem pro bezpečnost a funkčnost ŽDC.</p> <p>Objekt nahraditelný pro zajištění funkčnosti koridorových a hlavních tratí jen v případě mimořádných organizačních opatření.</p> <p>Poškození či vyřazení má závažný dopad na funkčnost v příslušné lokalitě.</p> <p>V případě vyřazení některého z objektů dojde k závažným komplikacím v organizaci provozování dráhy a drážní dopravy v dané lokalitě.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Výpravní budovy na koridorových tratích a uzlové výpravní budovy hlavních tratí - Regionální dispečerská pracoviště. - Transformátorovny vn/nn na hlavních tratích. - Rozvodny elektrické energie na hlavních tratích. - Stavědla na hlavních tratích. - Rozvodny zabezpečovacího zařízení hlavních tratích. - Administrativní budovy charakteru ředitelství. - Pozn.: zároveň se může jednat o objekty, ve kterých umístěny serverovny a technologické místnosti, kde jsou provozována podpůrná aktiva IS či KS, které jsou součástí KII či jsou zde používány.

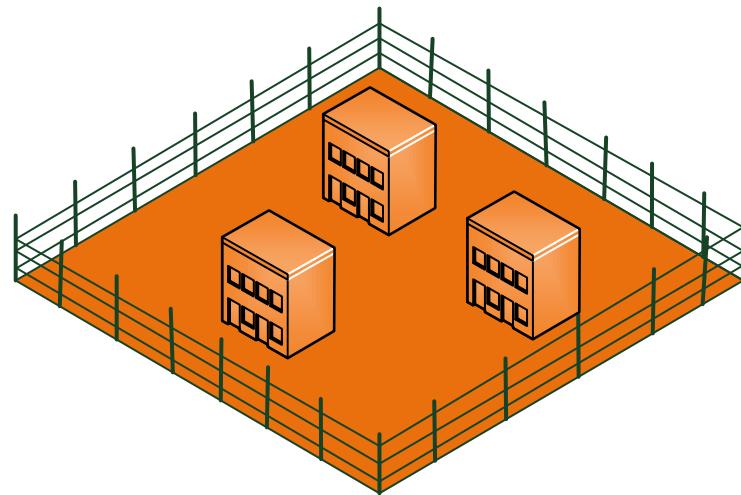
Kategorie objektu	Obecná charakteristika objektů	Příklad
IV	<p>Objekty s malým významem pro bezpečnost a zabezpečení činnosti SŽ.</p> <p>Objekty podpůrného charakteru k zajištění činnosti objektů kategorie I. až III.</p> <p>Vyřazením objektu dojde ke komplikacím v provozuschopnosti železniční dopravní cesty nebo podpůrných činnostech SŽ místního charakteru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Výpravní budovy lokálního charakteru na méně frekventovaných hlavních tratích - Místní rozvodny elektrické energie - Místní rozvodny zabezpečovacího zařízení. - Zdroje médií (voda, teplo, plyn) - Další provozní budovy a technologické zařízení - Speciální sklady, depa - Ostatní administrativní objekty a provozní objekty - Strážní domky
V	<p>Objekty, které nemají přímý vliv na bezpečnost a zabezpečení činnosti SŽ.</p> <p>Objekt, jehož poškození či vyřazení nemá žádný přímý dopad na funkčnost železniční dopravní cesty.</p> <p>Vyřazením objektu nedojde ke komplikacím při zajištění podpůrných činností SŽ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zastávky - Ostatní sklady - Dílny - Garáže - Budovy zaměstnanecké vybavenosti

Bezpečnostní kategorizace objektů se provádí:

- e) **souhrnně pro oplocený areál** v případě, že celý takto definovaný objekt slouží k zajištění konkrétní činnosti SŽ (např. centrální dispečerské pracoviště) – viz *Obrázek 1* ;
- f) **pro každou budovu samostatně** v případě, že je majetkem SŽ, nebo jí SŽ celou užívá na základě nájemní smlouvy – – viz *Obrázek 2* ;
- g) **pro část budovy** v případě, že SŽ na základě nájemní smlouvy užívá jen část budovy.

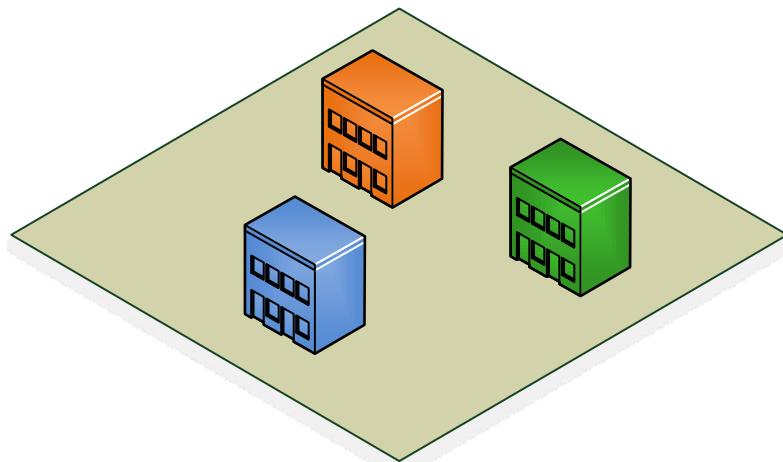
Obrázek 1 Příklad kategorizace celého uzavřeného areálu

Kategorizovaný objekt - areál včetně všech budov

Obrázek 2 Rozdílná kategorizace objektů – samostatných budov

Kategorizované objekty - každá budova samostatně

2.2 Třídy bezpečnostních zón v objektu

S kategorizací objektů bezprostředně souvisí dislokace bezpečnostních zón v objektech a jejich třídy.

Bezpečnostní zóna – stavebně vymezená část kategorizovaného objektu, v níž jsou dislokovaná chráněná aktiva. Bezpečnostní zónou jsou tak vymezeny významné části objektu vyžadující vyšší úroveň fyzické ochrany.

Jednotlivé bezpečnostní zóny jsou tvořeny stavebním objektem v areálu nebo souborem místnosti v budově, které jsou zpravidla vzájemně odděleny, a musí být zařazeny do odpovídajících bezpečnostních zón, které jsou uvedeny v tabulce 2.

Bezpečnostní zóny se nemusejí vyskytovat ve všech kategorizovaných objektech. Pomocí bezpečnostních zón jsou aplikovaná zvýšená bezpečnostní opatření na vybrané místnosti nebo skupiny místností s chráněnými aktivy v objektu.

Třídy bezpečnostních zón jsou specifikovány pouze pro prostory využívané k vlastní činnosti SŽ a k zajištění provozuschopnosti dráhy. Bezpečnostní zónování tedy nezahrnuje:

- h) veřejnosti volně přístupné prostory, které jsou chráněné bezpečnostními opatřeními v souladu s bezpečnostní kategorií objektu, v němž jsou dislokovány;
- i) nájemní prostory (prostory pro dopravce, komerční prostory, prostory pro státní správu a místní samosprávu), které se technicky zabezpečují v souladu s požadavky nájemce (při dodržení podmínek provozování objektu SŽ a technického standardu SŽ).

Tabulka 2 - Třídy bezpečnostních zón

Třída BZ	Slovní popis	Charakteristika zóny	Příklad
BZ-A	zvlášť zabezpečená	Zvlášť chráněný prostor s kritickým významem pro funkčnost ŽDC a provozní bezpečnost. Jedná se o striktně režimově vymezené prostory, které musí být dislokovány pouze v objektu kategorie I a II.	<ul style="list-style-type: none"> - centrální řídící a dohledové pracoviště (dispecinky) - místo instalace IS či KS, které jsou součástí KII, - datová centra, - datová úložiště - centrální archiv
BZ-B	zabezpečená	Prostor se zvýšenou ochranou se zásadním významem pro funkčnost koridorových a hlavních tratí. Jedná se o vymezené prostory, které musí být dislokovány v objektu kategorie I až III.	<ul style="list-style-type: none"> - uzlové a místní řídící a dohledové pracoviště - dopravní kancelář - místo provozu podpůrných aktiv IS či KS, které jsou součástí KII, - technologická místnost (sdělovací a zabezpečovací zařízení, STO, komunikační technologie) - archiv - pokladna s limitem nad 100.000 Kč - zabezpečená oblast Důvěrné
BZ-C	chráněná	Prostor s důležitým významem pro funkčnost ŽDC a provozní bezpečnost, nebo jinou činnost SŽ. Prostor kde jsou umístěny komponenty, které svým významem mají vliv na zajištění funkcí kategorizovaných objektů	<ul style="list-style-type: none"> - náhradní zdroje elektrické energie - místnost uložení zvláštní kategorie osobních údajů - spisovna - pokladna s limitem do 100.000 Kč - zabezpečená oblast Vyhrazené - místnost dlouhodobého uložení osobních údajů a obchodního tajemství

Třída BZ	Slovní popis	Charakteristika zóny	Příklad
BZ-D	kontrolovaná	<p>Kontrolovaný prostor</p> <p>Pracoviště nemají přímý význam pro bezpečnost a provozuschopnost ŽDC, ale jejich vyřazení může mít dopad na SŽ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - místnost krátkodobého uložení osobních údajů a obchodního tajemství - příruční spisovna - pokladna s limitem do 50.000 Kč - místnost uložení zvláštních skutečností - sklady s vysokou hodnotou uloženého materiálu

2.3 Matice dislokace bezpečnostních zón v kategorizovaných objektech

Bezpečnostní zóny a kategorizované objekty vždy tvoří vzájemnou vazbu, avšak z hlediska zajištění ochrany chráněných zón není možná jejich dislokace v některých kategorizovaných objektech.

Matice znázorňuje možnou dislokaci tříd bezpečnostních zón v kategorizovaných objektech z důvodu zajištění jejich fyzické ochrany i opatřeními realizovanými k ochraně kategorizovaného objektu.

Tabulka 3 - Matice možností dislokace bezpečnostních zón v kategorizovaných objektech

Bezpečnostní kategorie objektu	I	II	III	IV	V
Třída bezpečnostní zóny					
BZ-A	ano	ano	ne	ne	ne
BZ-B	ano	ano	ano	ne	ne
BZ-C	ano	ano	ano	ano	ne
BZ-D	ano	ano	ano	ano	ano

Výjimky z uvedené matice mohou být realizovány jen na základě schválení O30 a po doplnění opatření fyzické ochrany vyplývající z místních podmínek.

3 ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

3.1 Odpovědnosti

Za zpracování bezpečnostní kategorizace objektu je odpovědný příslušný správce objektu/bezpečnostní správce objektu.

Bezpečnostní kategorizace objektu podléhá 2stupňovému schvalovacímu procesu:

- 1) odpovědným vedoucím zaměstnancem organizačního útvaru;
- 2) odpovědným zaměstnancem gestorského útvaru O30 cestou ředitele O30.

Stanovení a váha parametrů pro bezpečnostní kategorizaci objektů je v gesci gestorského útvaru – Odboru bezpečnosti a krizového řízení.

Na základě této Kategorizace vydává gestorský útvar elektronický nástroj pro kategorizaci objektů – Formulář včetně Příručky k vyplnění.

Schválený formulář Kategorizace objektu se ukládá v elektronické formě v příslušném informačním systému SŽ.

3.2 Termíny

Bezpečnostní kategorizace objektu se ověřuje (provádí) periodicky:

- a) **1x ročně** a před každou plánovanou rekonstrukcí nebo změnou v užívání objektu s dopadem na bezpečnost (hodnocené parametry) **v případě objektů bezpečnostní kategorie I a II;**
- b) **1x 2 roky** a před každou plánovanou rekonstrukcí nebo změnou v užívání objektu s dopadem na bezpečnost (hodnocené parametry) **v případě objektů bezpečnostní kategorie III;**
- c) před každou plánovanou rekonstrukcí nebo změnou v užívání objektu s dopadem na bezpečnost (hodnocené parametry) **v případě objektů bezpečnostní kategorie IV a V.**

SOUVISEJÍCÍ DOKUMENTY

SŽ R6 Bezpečnostní řád Správy železniční dopravní cesty, státní organizace

SŽ SM 122 Kategorizace železničních stanic a zastávek podle UIC CODE 180

Standard fyzické ochrany objektů SŽ

Příručka k vyplnění formuláře Kategorizace objektů a prostor z hlediska fyzické ochrany